

Sortförsök i havre

SAMMANFATTNING

Under år 2013 skördades tre sortförsök inom Skåneförsökens serie L7-501. Försöken var utlagda hos följande försöksvärdar:

- Ulf Weifelt, Ängelholm (Område I C+2)
- Bengt Persson, Landskrona (Område I C+2)
- Bollerups Lantbruksinstitut (Område I B)

Avkastningsnivåerna i årets försök har varit goda. Mätaren Belinda låg på en medelskörd av cirka åtta ton per hektar. Merskördarna i de svampbehandlade leden var relativt låga i år.

Sortegenskaper 2009-2013

Alla sorter har högre rymdvikt än mätaren Belinda. I topp ligger Galant, Scorpion och Ivory. Mjöldaggs- och rödsotvirusresistensen är lika eller bättre hos alla sorter jämfört med mätaren.

De enskilda försöken finns redovisade på Skåneförsökens hemsida (www.skaneforsoken.nu).

RESULTAT

Avkastning

Om det skilde mer är 880 kg i avkastning mellan sorterna i årets försök var det en statistiskt säker skillnad i avkastning mellan sorterna. I årets försök hade sorterna Ivory och Fatima signifikant lägre skördar än mätaren Belinda. Ingen sort hade en signifikant högre skörd än mätaren Belinda. Av de sorter som provats under fem år hade Ivory en signifikant lägre medelskörd jämfört med mätaren. Det var ingen signifikant skillnad i skörd mellan de övriga sorterna i femårssammanställningen.

Behandlingseffekter

Störst effekt av svampbehandlingen 2013 var i sorten Gunhild med 480 kg merskörd per hektar och minst effekt i Avanti. Av de sorter som provats i fem år hade Gunhild störst effekt av svampbehandlingen med 400 kg merskörd per hektar och Ivory och Scorpion minst effekt med vardera i medeltal 180 kg per hektar.

Tabell 1. Kärnskörd av havre i Skåne. Medeltal av riks- och länsförsök

SORT	2009 - 2013			2009		2010		2011		2012		2013		
	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	Rel tal	Ant. förs	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs
Belindaskörden					8370		6200		8270		9870			
SW Belinda	8110	100	13	100	2	100	2	100	3	100	3	8050	100	3
NS Ivory, 1259 (SSd) EU	7640	94	13	100	2	102	2	99	3	90	3	6820	85	3
NS Scorpion (SSd) EU	8200	101	13	103	2	104	2	100	3	99	3	8150	101	3
SW Gunhild, 923100	7860	97	13	99	2	98	2	98	3	96	3	7550	94	3
SW Kerstin, 96255	7960	98	13	98	2	101	2	97	3	98	3	7910	98	3
SW Galant 051020	8050	99	11			102	2	99	3	95	3	8150	101	3
NS Symphony 09/128 (SSd) E	8370	103	11			108	2	98	3	103	3	8360	104	3
GN Haga 04399 (SW) EU	7970	98	9					93	3	97	3	8210	102	3
SW Nike 071119	8390	104	9					101	3	102	3	8270	103	3
SW Avanti 081212	8360	103	6							98	3	8480	105	3
BAUB 0750221 (SW) EU	8130	100	6					98	3	99	3			
Eho Elipso (SW) EU	7970	98	6							97	3	7790	97	3
NS Moby 09/127 (SSd)	8030	99	3							97	3			
SW Fatima, 061307												6920	86	3
F9234 (NSd) EU												8090	100	3
Sort utgår												5610	70	3
-X- CV% REP	8080	3,3	13	1,5	2	4,1	2	3,1	3	2,2	3	7740	6,8	3
LSD PROB F1	450	.0168		.1289		.3943		.1786		.0001		880	.0001	

* Dvärghavre som provats med speciell försöksdesign för att inte strälängden skall störa jämförelsen.

Tabell 2. Jämförelse mellan havresorter svampbehandlade och obeh. led

SORT	BEHANDLINGSEFFEKT 2013						BEHANDLINGSEFFEKT 2009-2013							
	Obehandlat			Mer sk.	Behandlat			Obehandlat			Mer sk.	Behandlat		
	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs	f. beh. kg/ha	Skörd kg/ha	Rel. tal	Skörd kg/ha	Rel tal	Ant. förs	f. beh. kg/ha	Skörd kg/ha	Rel. tal		
SW Belinda	7960	100	2	290,0	8250	100	8030	100	12	200,0	8230	100		
NS Ivory, 1259 (SSd) EU	7230	91	2	100,0	7330	89	7670	96	12	180,0	7850	95		
NS Scorpion (SSd) EU	8130	102	2	20,0	8150	99	8120	101	12	180,0	8300	101		
SW Gunhild, 923100	7620	96	2	480,0	8100	98	7740	96	12	400,0	8140	99		
SW Kerstin, 96255	7850	99	2	300,0	8150	99	7880	98	12	220,0	8100	98		
SW Galant 051020	7960	100	2	260,0	8220	100	7870	98	10	310,0	8180	99		
NS Symphony 09/128 (SSd) E	8010	101	2	330,0	8340	101	8260	103	10	150,0	8410	102		
GN Haga 04399 (SW) EU	7970	100	2	290,0	8260	100	7860	98	8	110,0	7970	97		
SW Nike 071119	8300	104	2	130,0	8430	102	8220	102	8	390,0	8610	105		
SW Avanti 081212	8490	107	2	-90,0	8400	102								
BAUB 0750221 (SW) EU														
Eho Elipso (SW) EU	7790	98	2	170,0	7960	96								
NS Moby 09/127 (SSd)														
SW Fatima, 061307	6610	83	2	290,0	6900	84								
F9234 (NSd) EU	7980	100	2	290,0	8270	100								
-X- CV% REP	7690	8	2		7890	8,0	7930	4,1	12		8250	3,2		
LSD PROB F1	1320	.0427			1370	.0364	370	.0142			460	.0410		

Svampbehandling:

2007 - 2009: St 55 - 59 0,25 l Comet + 0,5 l Tilt Top

2010 - 2011 St 49 - 51 0,25 l Comet + 0,5 l Tilt Top

2012 St 49 - 51 0,3 l Comet pro + 0,5 l Tilt Top

2013 St 49 - 51 0,25 l Comet pro + 0,5 l Tilt Top

Tabell 3. Havre, områdesvis ind. 2009 - 2013. Kärnskörd och rel. tal.

SORT	Område 1 B			Område 1 C+2		
	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs	kärna kg/ha	Rel tal	Ant. förs
SW Belinda	9430	100	4	7250	100	4
NS Ivory, 1259 (SSd) EU	8940	95	4	6880	95	4
NS Scorpion (SSd) EU	9450	100	4	7310	101	4
SW Gunhild, 923100	9160	97	4	7140	99	4
SW Kerstin, 96255	9270	98	4	7140	99	4
SW Galant 051020	9240	98	3	7230	100	4
NS Symphony 09/128 (SSd) E	9490	101	3	7500	104	4
GN Haga 04399 (SW) EU	9010	96	3	7240	100	3
SW Nike 071119	9570	102	3	7690	106	3
-X- CV% REP	9320	2,2	4	7250	3,1	4
LSD PROB F1	540	.2190		590	.2308	

Tabell 4. Sortegenskaper i havre åren 2009 - 2013. Egenskaper i beh. led, sjukdomar i obehandlade

SORT	Vattenhalt %	Stråstyrka 0-100*	Strå-längd cm	Strå-brytn. %	Liter-vikt g	Tusen-kornv. g	Mognad dagar**	Protein %	Röd sot	Mjöldagg %	Blad-fläck %
SW Belinda	15,4	73	103	25	539	38,1	117	11,2	1	8	15
NS Ivory, 1259 (SSd) EU	1,3	-3	0	7	16	8,4	-2	-0,2	-1	-6	2
NS Scorpion (SSd) EU	0,3	-7	0	6	17	4,4	-2	-0,2	-1	-3	-1
SW Gunhild, 923100	1	-3	0	-3	14	0,6	1	-0,4	-1	-5	0
SW Kerstin, 96255	0,8	-7	2	4	5	-2,5	1	-0,2	-1		0
SW Galant 051020	0,9	0	0	-3	19	-3	0	-0,5	-1	-3	-1
NS Symphony 09/128 (SSd) E	0,9	-1	4	-2	11	4,4	-1	-0,5	-1	-3	3
GN Haga 04399 (SW) EU	-0,5	-15	-1	9	1	-4	-2	-0,6	-1	-4	4
SW Nike 071119	-0,1	-4	-6	1	3	-2,7	0	-0,3	-1	1	-2
-X- CV% REP	15,7	68	102	27	547	38,1	116	10,9	0	4	15
LSD PROB F1	0,9	11	4	11	13	2,4	2	0,5	1	7	5

*) 100 betyder helt upprätt bestånd

**) Plus betyder senare mognad

Beskrivning av de olika sorterna

BELINDA förenar hög avkastning med god kvalitet och har visat god odlings säkerhet. Sorten har något låg rymdvikt men är ganska storkärnig. Odlings egenskaperna är bra. Belinda är medellång och mognar medelsent.

GUNHILD avkastar något sämre än Belinda, men sorten har resistens mot havrecystnematod. Gunhild är stråstyv och har medelhög rymdvikt och ganska stor kärna.

KERSTIN, gryn havre med hög avkastning. Den är medellång, har god stråstyrka, mognar något sent, samt har låg rymdvikt och medelstor kärna. Sorten har små angrepp av mjöldagg. Kerstin har resistens mot Gotlandstypen av havrecystnematod.

IVORY (EU) är en särskilt storkärnig sort från Tyskland. Den har avkastat något sämre än Belinda. Sorten har medelgod stråstyrka och mognar medeltidigt. Rymdvikten är medelhög och råfetthalten låg, men stärkelsehalten är mycket hög. Ivory har högst tusenkornvikt av de provade sorterna. Sorten är nematodresistent (Gotlandstypen).

SCORPION (EU), från Tyskland, har medelhög avkastning. Den har relativt hög rymdvikt och är storkärnig. Sorten mognar medeltidigt, är relativt högväxt och har medelhög stråstyrka. Scorpion har nematodresistens av Gotlandstyp.

GALANT, ganska lång sort med god stråstyrka och hög avkastning. Den har hög rymdvikt, men ganska liten kärna. Galant har låga angrepp av kronrost.

SYMPHONY (EU), tysk högväxtande sort. Den är högvuxen med god stråstyrka och medeltidigt mognad. Sorten har medelhög rymdvikt och stor kärna.

HAGA (EU) från Norge är medellång och har medelgod stråstyrka och tidigt mognad. Avkastningen är medellåg. Sorten har genomsnittlig rymdvikt och liten kärna med genomsnittlig råfetthalt. Haga har resistens mot mjöldagg.

NIKE har särskilt hög avkastning och god odlings säkerhet. Den har genomsnittlig stråstyrka och mognad. Rymdvikten är genomsnittlig, medan kärnan är ganska liten. Nike angrips av mjöldagg.